

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

25.08.2023
1255

КАРАР

2023 елга Алабуга муниципаль
районының муниципаль гомуми
белем бирү оешмаларында укучыларның
туклануын тээмин итү турында

«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында социаль стандартлар һәм социаль табигый нормалар турында» 1996 елның 9 декабрдәгә 1022 номерлы карары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы гомуми белем бирү учреждениеләрен норматив финанслауны кертү турында» 2017 елның 8 августындагы 566 номерлы карары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2023 елга айлык акчалата һәм башка төр түләүләр турында» 2022 елның 1 сентябрдәгә 934 номерлы карары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Дәүләт белем бирү оешмаларында башлангыч гомуми белем бирү программалары буенча укучыларны түләүсез кайнар аш белән тээмин итүгә һәм башлангыч гомуми белем программалары буенча укучыларны кайнар аш белән тээмин итүгә норматив чыгымнарны раслау турында» 2022 елның 14 сентябрдәгә 991 номерлы карары нигезендә, Татарстан Республикасы буенча Эчке эшләр министрлыгы (ЭЭМ) коллегиясенә 2022 елның 11 февралендәгә ПР-27 номерлы киңәйтелгән утырышы һәм Татарстан Республикасы Эчке эшләр министрлыгы (ЭЭМ) коллегиясенә 2022 елның 14 февралендәгә МК 1 номерлы киңәйтелгән утырышы йомгаклары буенча Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнеханов йөкләмәләрен, шулай ук «Гомуми белем бирү учреждениеләрендә, башлангыч һәм урта һөнәри белем бирү учреждениеләрендә укучыларны тукландыруны оештыруга Санитар - эпидемиологик таләпләр» СанПиНның 2.3/2.4.3590-20 номерлы балаларны социаль яклау, аларның сәламәтлеген ныгыту, белем бирү учреждениеләрендә укучыларны балансланган кайнар аш белән тээмин итү

нормаларын үтәү йөзеннән, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. Алабуга муниципаль районының муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында укучыларның туклануын оештыру тәртибе турында Нигезләмәне расларга (1 нче кушымта).

2. 2023 елга 5-11 нче сыйныфта укучы бер балага көненә жирле бюджеттан туклану өчен компенсация түләүләрен 8 сум 80 тиен күләмендә билгеләргә.

3. Гомуми белем бирү муниципаль оешмаларында түбәндәгеләрне билгеләргә:

- бер укучыга көненә бер тапкыр кайнар туклануның уртача бәясе:
 - 1-4 сыйныфта укучы балаларга – 64,19 сум;
 - 5–11 сыйныфта укучы балаларга – 58,00 сум күләмендә;
- 5-11 сыйныфларда укучы балаларга - 8 сум 80 тиен күләмендә туклану бәясе жирле бюджет акчаларынан түләнә, аерма ата-аналар түләве хисабына;
- озайтылган көн төркемнәрендә йөрүче балаларга - 40 сум;
- кадет сыйныфларында укучы балаларга - 106,80 сум;
- бер укучыга үз теләге буенча сайлап алынган туклануның уртача бәясе - 81 сум (швед өстәле);
- шикәр диабеты белән авыручы балаларны көнгә бер тапкыр индивидуаль туклану белән тәэмин итәргә, аның уртача бәясе - 64,19 сум.
- ике тапкыр кайнар туклануның уртача бәясе:
 - 1-4 нче сыйныфларда - 104,19 сум, 5 - 11 нче сыйныфларда - 98,00 сум.

4. Бушлай кайнар ризык белән түбәндәге категория балаларын тукландыруны тәэмин итәргә:

- 4 (дүрт) аннан күбрәк балигъ булмаган бала тәрбияләүче күпбалалы гаиләләрне;

- жан башына уртача керем бер кешегә яшәү минимумынан кимрәк булган гаиләләрне.

Гаиләнең жан башына уртача керем бер кешегә яшәү минимумы «Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы мәгариф идарәсе» муниципаль казна учреждениесе һәм Республика матди ярдәм (компенсация түләүләре) үзегә» дәүләт казна учреждениесе арасында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында килешү нигезендә билгеләнә:

- туберкулез авыруы йоктырган (туберкулез инфекцияле балалар) балалар.

4.1. Укучыларның түбәндәге категорияләрен бушлай баланслы кайнар туклану белән тәмин итәргә:

- дәүләт учреждениеләрендә тулысынча дәүләт тәминатында булган балалар;
- биш көнлек хәрби жыеннарда катнашучы 10 сыйныф үсмерләре.

4.2. Ике тапкыр бушлай кайнар аш белән түбәндәге категория балаларын тукландыруны тәмин итәргә:

- сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән балаларны;
- инвалид балаларны.

Сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән укучы статусы медик-социаль экспертиза (МСЭ) һәм психологик-медик-педагогик комиссия (ПМПК) тарафыннан билгеләнә.

Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучы статусы медико - социаль экспертиза (МСЭ) ярдәмендә билгеләнә.

- Россия Федерациясе Кораллы Көчләренә йөкләнгән бурычларны үтәүдә өлешчә мобилизацияләү буенча хәрби хезмәткә чакырылган, яки контракт буенча хәрби хезмәт узучы, ирекле ярдәм турында контракт төзегән гражданнарның (алга таба-хәрби хезмәткәрләрнең), шулай ук махсус хәрби операция нәтижәсендә һәлак булган гражданнарның балалары:

- Алабуга муниципаль районының мәктәпкәчә белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мэгариф оешмаларында туклану, шулай ук баланы карап торган һәм караган өчен;

- Алабуга муниципаль районы башкарма хакимияте органнары карамагындагы мәктәпләрдә, мәктәпкәчә һәм өстәмә белем бирү учреждениеләрендәге түгәрәкләр һәм секцияләр өчен.

5. Ата-аналары эчке эшләр министрлыгы хезмәткәрләре булган балалар өчен, көненә бер тапкыр кайнар туклануның уртача бәясеннән 50 процент күләмендә ташлама билгеләргә.

6. Алабуга муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына (Э.И. Садыкова) муниципаль йөкләмәне үтәүне финанс ягыннан тәмин итүгә каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә, уку чорында гомуми белем бирү учреждениеләренә барлык укучылары өчен кайнар ризык белән тәмин итүне оештыруга бәйле чыгымнарны финанслауны гамәлгә ашырыруны тәкъдим итәргә.

7. «Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының мэгариф идарәсе» муниципаль казна учреждениесе башлыгына Алабуга муниципаль районы гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләре белән берлектә әлеге карар нигезендә социаль ярдәм чаралары күрсәтүче органнар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм күләмдә куллану юлы белән Бердәм дәүләт социаль тәмин итү мэгълүмат системасы

операторы билгелэгән форматларга туры китереп әлеге социаль ярдәм чараларын күрсәтү турында мәгълүмат бирүне тәэмин итәргә.

8. Азык-төлек операторына витаминнар, минераль матдәләр микъдары һәм туклыклылык буенча балансланган туклану нормаларын һәм сыйфатын үтәүне исәпкә алуны һәм тикшереп торуну тәкъдим итәргә.

9. Алабуга муниципаль районы гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләренә:

9.1. укучы балаларны кайнар аш белән тәэмин итүгә бүлеп бирелгән чараларны максатчан куллануны һәм исәпкә алуны контрольдә тотуны тәэмин итәргә;

9.2. Алабуга муниципаль районы белем бирү учреждениеләренә продуктларны өзлексез китерүне координацияләргә һәм контрольдә т тотуны тәэмин итәргә;

9.3. китерелә торган азык-төлек продуктларының сыйфатын контрольдә тотуны гамәлгә ашырырга;

9.4. укучыларның комплекслы төшке ашлары өчен ата-ана түләвенәң тулы һәм вакытында килүен тәэмин итәргә;

9.5. ташламалы категориядәге балалар исемлеге боерык нигезендә раслана.

10. Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «2023 елга Алабуга муниципаль районының муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында укучыларның туклануын тәэмин итү турында» 2022 елның 12 декабрәндәге 1758 номерлы карары үз кәчен югалткан дип танырга.

11. Әлеге карар рәсми рәвештә бастырып чыгарылырга тиеш.

12. Әлеге карарның үтәләшен контрольдә тотуны Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң социаль үсеш буенча урынбасары вазыйфаларын башкаручы Н.Д. Курамшинга йөкләргә.

Житәкче

Р. Л.Исланов

Татарстан Республикасы
Алабуга муниципаль районы
Башкарма комитетының
25.08.2023 1255 номерлы
карарына
1 нче кушымта

**Алабуга муниципаль районының муниципаль гомуми белем
бирү оешмаларында укучыларның туклануын
оештыру тәртибе турында
Нигезләмә**

БЕРЕНЧЕ НЧЕ БҮЛЕК ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының муниципаль бюджет гомуми белем бирү оешмаларында укучыларның туклануын оештыру турындагы әлеге Нигезләмә укучыларның туклануын оештыру, финанс белән тәмин итү тәртибен, туклануны оештыру процессында катнашучыларның хокукларын һәм бурычларын билгели.

1.2. Нигезләмә укучыларны кайнар ризык белән тәмин итүне оештыру, балаларга социаль ярдәм күрсәтү һәм аларның сәламәтлеген ныгыту, белем бирү процессының уңайлы мохитен булдыру максатларында эшләнә.

1.3. Укучыларны тукландыруны оештыру Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Алабуга муниципаль районының норматив хокукый актлары, Федераль санитар кагыйдәләр, нормалар һәм әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.4. Гомуми белем бирү учреждениеләрендә укучыларны тукландыруны оештыру өчен җаваплылык, кәргән бюджет акчаларын һәм ата-аналар түләвен исәпкә алу һәм тикшереп торучу учреждение җитәкчесенә йөкләнә.

1.5. «Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» муниципаль казна учреждениесе гомуми белем бирү оешмаларында туклануга каралган бюджет акчаларынан максатчан файдалануны тикшереп контрольдә тоталар.

ИКЕНЧЕ БҮЛЕК ТУКЛАНУНЫ ОЕШТЫРУ ТӘРТИБЕ

2.1. Белем бирү учреждениеләрендә туклануны оештыру яки азык-төлек продуктларын китерүне гамәлгә ашыручы юридик затлар һәм шәхси эшкуарлар арасындагы мөнәсәбәтләр гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә төзелгән контракт (килешү) белән җайга салына.

Белем бирү оешмалары өчен азык-төлек сатып алу «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.2. Туклануны оештыручы мәктәп ашханәсе түбәндәге таләпләргә туры килергә тиеш:

- квалификацияле кадрлар (раслаучы документлар булырга тиеш);
- һәр хезмәткәргә шәхси медицина кенәгәсе;

- белем бирү программасы курсларында хезмәткәрне укуту һәм янадан эзерләү буенча кимендә 2 елга 1 тапкыр гигиенага кагылышлы укулар оештыру;

- азык-төлек продуктларын кабул итүгә продуктның сыйфатын һәм куркынычсызлыгын раслыйлаучы һәм тиешле керем документлары;

- ризыкның технологик карталары;

- белем бирү учреждениесенә азык-төлек продуктлары белән тәэмин итү гамәлгә ашырылса, житештерү контроле программасы кысаларында лаборатор инструменталь тикшеренүләр уздыру турында гамәлдәге шартнамәнең (квартал саен) булу шарт;

- Башкарма хакимиятнең территориаль органы белән килештерелгән, дәүләт санитар-эпидемиологик күзәтчелекне башкарырга вәкаләтле директор тарафыннан расланган, санитар-эпидемиологик таләпләргә һәм нормаларга җавап бирүче перспектив ун көнлек кайнар туклану, баланслы туклану менюсы (шул исәптән озайтылган көн төркеме, хәрби җыеннар) булу шарт;

- авыл хужалыгы терлекләрен, кош-корт, балык сатып алуға, саклауға, эзерләүгә тиешле документлар һәм ит, балык ризыкларын тиешле эшкәртү буенча ветеринария таныклыгы булу шарт;

- керә торган чималның, ярымфабрикатларның сыйфатын раслый торган документлар (сертификатлар турында белешмәләр, продукцияне эзерләү һәм сату вакытлары күрсәтелгән туры килү сертификатлары) булу шарт;

- бәяләмәләр һәм тәкъдимнәр китабы;

- башкаручы турында мәгълүмат булу.

2.3. Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 2008 елның 23 июлендәге 45 нче номерлы карары нигезендә (2.4.5.2409-08 Санитария кагыйдәләре һәм нормалары), көненә бер укучыга туклану нормалары гомуми белем бирү оешмаларында, башлангыч һәм урта һөнәри белем бирү учреждениеләрендә укучыларның туклануын оештыруга карата санитар-эпидемиологик таләпләр нигезендә раслана.

2.4. Ризыкны житештергәндә туклануны оештыручы азык-төлек блогы хезмәткәрләре чималны салкын һәм жылылык белән эшкәртүнең гамәлдәге нормалар һәм кагыйдәләр белән билгеләнгән технологик режимын үтәргә тиеш.

2.5. Укучыларның туклануын оештыруны тикшереп тору администрация һәм җәмәгать комиссия тарафыннан белем бирү оешмасының эшен тикшереп тору гамәлгә ашырыла.

Өзер продукциянең куелган таләпләргә җавап бирү дәрәжәсен бракераж (эзер ризыкны бәяләү) комиссиясе билгели, аның составына: житештерү мөдире, медицина хезмәткәре, директор боерыгы белән

билгелэнгән кеше гомуми белем бирү учреждениесендә туклануны оештыру өчен җаваплы.

Укучыларны кайнар аш белән тәмин итүне оештыру өчен, гомуми белем бирү учреждениеләрендә администрация, педагогик хезмәткәрләр, медицина хезмәткәрләре, укучылар коллективтан укучыларны тукландыруны оештыру өчен җаваплы зат һәм ата-аналар комитеты вәкилләре кергән комиссияләр төзелә, учреждение директоры боерыгы белән кадрлар ротациясе принцибын үтәп төзелә. Боерыкның күчәрмәсе ашханә администрациясенә тапшырыла. Укучыларның туклануын оештыруны контрольдә тоту буенча иҗтимагый комиссия әледән-әле (кварталга кимендә 1 тапкыр) учреждение житәкчесе һәм инструктив-методик, педагогик киңәшмәләрдә әлеге йөкләмәләрне тикшереп торы һәм үтәү эше турында хисап тоты.

2.6. Азык әзерләү технологиясен тикшерү көн саен житештерү мөдире, медицина хезмәткәре, туклануны оештыру өчен җаваплы зат тарафыннан башкарыла, бу хакта бракераж (эзер ризыкны бәяләү) журналында билге ясала.

2.7. Туклану өчен түләү банклар аша муниципаль гомуми белем бирү оешмаларының шәхси счетларына бирелә.

2.8. Белем бирү учреждениесе хезмәткәрләре арасыннан житәкче боерыгы белән туклануны оештыру өчен җаваплы вазыйфаи зат билгеләнә.

2.9. Гомуми белем бирү учреждениесендә укучыларны ашату уку көннәрендә гамәлгә ашырыла. Азык кабул итү режимы белем бирү учреждениесе директоры тарафыннан раслана һәм танышу өчен уңайлы урынга урнаштырыла.

2.10. Һәр сыйныф укучылары өчен туклану алдан (1 көн эчендә) сыйныф житәкчесе тарафыннан игълан ителгән укучылар саны нигезендә бирелә. Заявка төзегәндә, сыйныф житәкчесе укучыларның санын исәпкә ала, ата-аналары (законлы вәкилләре) балалар дәрәскә килә алмаган очракта алдан хәбәр итә.

2.11. Туклануны финанс ягыннан тәмин итү түбәндәгеләр исәбеннән гамәлгә ашырыла:

- ата-ана акчалары;
- муниципаль бюджет акчалары, шул исәптән уку елы дэвамьнда көн саен укучыларның туклану бәясе кыйммәтләнүен өлешчә компенсацияләү (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты билгеләгән күләмнәрдә);
- авыл мәктәпләренең мәктәп яны участогында яшелчә үстерүдән керемнәр.

ӨЧЕНЧЕ БҮЛЕК

ТУКЛАНУНЫ ОЕШТЫРУ ТӘРТИБЕ

3.1. Муниципаль гомуми белем бирү оешмасында укучыларны тукландыруны оештыру максатыннан, туклануны оештыру составын белем бирү оешмасы директоры (алга таба - комиссия) раслый һәм туклануны оештыру комиссиясе төзелә. Комиссия составына укучыларны, мәктәп ата-аналар комитеты вәкилен тукландыруны оештыру өчен җаваплы кешене кертергә кирәк. Комиссия эгъзаларының гомуми саны кимендә биш кеше булырга тиеш.

3.2. Комиссия ай саен агымдагы айның 10 числосына кадәр чираттагы айга укучыларның исемлекләрен раслый.

3.3 Гомуми белем бирү оешмасы директоры түбәндәгеләрне тәэмин итә:

3.3.1. гамәлдәге законнар нигезендә укучыларны кайнар тукландыруны оештыруны һәм бюджет акчаларыннан максатчан файдалануны, түләүсез кайнар туклану алучы укучыларның факттагы санын исәпкә алуны;

3.3.2. өйдә белем алучыларны азык-төлек жыелмалары белән тәэмин итүне оештыру яисә белем бирү оешмасының локаль акты билгеләгән срокларда акчалата компенсация күчерү, ләкин аена кимендә бер тапкыр. Өйдә белем алучыларны азык-төлек жыелмасы белән тәэмин итү хокукы белем бирү оешмасы җитәкчесе өйдә белем бирүне оештыру турында күрсәтмә акт чыгарган көннән барлыкка килә;

а) өйдә белем алучыларны азык-төлек ике тапкыр түләүсез туклану белән тәэмин итү турында карар белем бирү оешмасы тарафыннан агымдагы елның 1 сентябренә кадәр өйдә түләүсез ике тапкыр туклану бирү турында ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) гаризасы нигезендә әлегә Тәртипкә 1 нче кушымтада тәкъдим ителә торган формада (алга таба - гариза) аларны укырга кабул иткән көннән алып 5 эш көне эчендә кабул ителә. Уку елы дәвамында азык-төлек жыелмалары белән тәэмин итү хокукын сатып алучы өйдә белем алучыларны азык-төлек жыелмалары белән тәэмин итү турындагы карар белем бирү оешмасы тарафыннан әлегә хокук гаризаның нигезендә алынган кәннән алып биш эш көне эчендә кабул ителә һәм мәгариф оешмасының күрсәтмә акты белән рәсмиләштерелә;

б) белем бирү оешмасы өйдә белем алучыларны азык-төлек алучының ике тапкыр түләүсез туклануын акчалата компенсация белән алыштыру турында карар белем бирү оешмасы тарафыннан ата-ананың (законлы вәкилнең) өйдә белем алучы оешмага түләүсез ике тапкыр туклануны алмаштыру турында гаризасы кергән көннән соң биш эш көне эчендә тәкъдим ителә торган формада каралган акчалата компенсация белән кабул ителә (әлегә Тәртипкә 2 нче кушымта);

в) өйдә укучыларны ике тапкыр түләүсез туклану белән тәэмин итү турындагы, белем бирү оешмасында укучыны өйдә ике тапкыр түләүсез

тукландыруны алмаштыру турындагы карарларда акчалата компенсация белән түбәндәге белешмәләр күрсәтелә:

- дата һәм карарның номеры;
- өйдә белем алучының ата-анасы (законлы вәкиленең) гаризасы реквизитлары;
- өйдә белем алучының фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы - булган очракта), классы;
- өйдә белем алучы ике тапкыр түләүсез туклану белән тәмин ителә торган вакыт чорын;
- ике тапкыр түләүсез туклану белән тәмин итү рәвеше: азык-төлек жыелмасы йә акчалата компенсация;

-мәгариф оешмасы җитәкчесенең имзасы;

г) акчалата компенсация сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен уку көнендә бер укучыны ике тапкыр түләүсез тукландыруның расланган бәясеннән чыгып бирелә, ул белем бирү оешмасында көндөзгә формада белем алучы яшь категориясенә һәм уку көннәре санына карап бирелә;

д) акчалата компенсация Россия кредит оешмасында ачылган «Мир» түләүле системасы йортында укучының ата-анасының (законлы вәкиленең) исәп-хисап сәетына ай сәен, ай сәен бирелә торган айның 10 числосыннан да соңга калмыйча түләнә.

Өйдә белем алучының ата - анасы (законлы вәкиле) банк реквизитлары яки фамилиясе, исеме, әтисенең исеме үзгәргән очракта (соңгысы булганда) өйдә белем алучының ата-анасы (законлы вәкиле) бу хакта белем бирү оешмасына шәхсән белем бирү оешмасына хәбәр итү юлы белән язма рәвештә хәбәр итә яки электрон формада мәгариф оешмасының электрон почта адресына 10 эш көне дэвамьнда күрсәтелгән мәгълүматлар үзгәргәннән соң, актуаль мәгълүматлар бирелгәннән соң җибәрелә.

е) укучының ата-анасына (законлы вәкилләренә) артык түләнгән акчалата компенсация суммасы гамәлдәге законнарға ярашлы рәвештә белем алучының ата-анасы (законлы вәкиле) тарафыннан белем бирү оешмасының шәхси хисабына кайтарылырга тиеш;

3.3.3 түбәндәге исемлеккә ярашлы рәвештә ата-аналардан (законлы вәкилләрдән) документлар кабул итү эшен оештыру:

а) дүрт һәм аннан да күбрәк балигъ булмаган балалы гаиләләрдә тәрбияләнүче 5-11 сыйныф укучылары өчен:

- бушлай кайнар ризык бирү өчен гариза;
- күп балалы гаилә таныклығының күчермәсе;
- балигъ яшьтәге баланың көндөзгә формасында уку урыныннан белешмә;

б) инвалид балалар, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен:

- бушлай кайнар туклану бирүгә гариза;
- инвалидлык турында белешмәнең күчермәсе;

- психологик-медицина-педагогик комиссия бәяләмәсенен күчермәсе;
- в) ата-аналары Алабуга шәһәре буенча Россия Эчке эшләр министрлығы хезмәткәрләре булган балалар өчен:
 - ташламалы кайнар туклану өчен гариза;
- г) өлешчә мобилизация буенча хәрби хезмәткә чакырылган яисә контракт буенча хәрби хезмәткә кергән, йә Россия Федерациясә Кораллы көчләренә йөкләнгән бурычларны үтәүдә ирекле ярдәм итү турында контракт төзегән (алга таба - хәрби хезмәткәрләр), шулай ук махсус хәрби операция нәтижәсендә һәлак булган гражданнар балалары өчен:
 - бушлай кайнар туклану бирүгә гариза;
 - ана/ата паспортының күчермәсе;
 - бала туу турында таныклыкның күчермәсе;
 - уллыкка (кызлыкка) алуға документлар, ата булуны билгеләү турындагы таныклык, опека билгеләү турындагы карар;
 - ата-ананың махсус хәрби операциядә катнашуын раслаучы документның күчермәсе;
 - никах турында таныклык күчермәсе (ир белән хатынның балаларын уртак тәрбияләү очрагында).

ДҮРТЕНЧЕ БҮЛЕК УКУЧЫЛАРГА ТУКЛАНУ БИРҮ ТӘРТИБЕ

4.1. Укучыларны кайнар аш белән тукландыру тәнәфесләрдә, 20 (дөвамлылыгында) минуттан да ким булмаган вакытта оештырыла. Һәр сыйныфка билгеле бер төшке аш өстәле беркетелә.

Укучылары тукландыру учреждение житәкчесе раслаган график нигезендә башкарыла. Укучыларның туклануын сыйныф житәкчесе контрольдә тотат, иртәнге һәм төшке ашка килгән балалар санын исәпкә алат. Азык-төлек блогының эш режимы учреждениенен эш режимына туры килә һәм атнага 6 көн тәшкил итә.

4.2. Укучыларга кайнар ризык белән хезмәт күрсәтүне оештыру, өстәлләргә алдан 7-10 минут кала табын жәю (әзерләү) юлы белән башкарыла.

4.3. Ата-аналары (законлы вәкилләре) түләгән, әмма нигезле сәбәпләр аркасында бала туклана алмаган очракта, файдаланылмаган финанс акчалалары киләсе айга укучының туклану бәясеннән алына.

БИШЕНЧЕ БҮЛЕК ТУКЛАНУНЫ ОЕШТЫРУ ПРОЦЕССЫНДА КАТНАШУЧЫЛАРНЫҢ ХОКУКЛАРЫН ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫН БҮЛҮ

5.1. Укучыларны тукландыруны оештыру, шушы максатларга каралган бюджет акчаларын тоту, сәүдә-житештерү эшчәнлеге, санитария-гигиена таләпләрен үтәү өчен җаваплылык белем бирү учреждениесе җитәкчесенә, белем бирү оешмасына беркетелгән медицина хезмәткәренә, белем бирү оешмасы ашханәсенә җитештерү мөдиренә һәм оешма җитәкчесенә боерыгы белән билгеләнгән затка йөкләнә.

5.2. Белем бирү учреждениесе җитәкчесе түбәндәгеләргә җаваплы:

–Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Алабуга муниципаль районы норматив актлары, федераль санитария кагыйдәләре һәм нормалары, мәктәп уставы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә укучыларның туклануын оештыруга;

– әлеге Нигезләмәдә каралган локаль актлар кабул итүне тәмин итүгә;

– белем бирү учреждениесе хезмәткәрләре арасынан укучыларның туклануын оештыру өчен җаваплы булган затны билгеләргә;

– сыйныфта, гомуммәктәп ата-аналар җыелышында, шулай ук мәктәп идарәче советында укучыларны тукландыруны оештыру мәсьәләләрен карауны тәмин итәргә.

5.3. Азык-төлек белән тәмин итүче предприятие түбәндәгеләр өчен җаваплы:

- азык-төлек продуктларын вакытында тәмин итүгә;

- китерелгән продукциянең сыйфатына;

- санитария кагыйдәләренә үтәлешенә һәм санитар-эпидемиягә каршы (профилактик) чаралар үтәүгә җитештерү контролен оештыруга;

- әлеге Нигезләмәдә һәм Учреждение белән төзелгән шартнамәдә каралган башка йөкләмәләренә үтәүгә.

5.4. Ел саен учреждение җитәкчесенә боерыгы белән билгеләнә торган җаваплы зат туклануны оештыру өчен түбәндәгеләргә бурычлы:

- әлеге Нигезләмәдә каралган очрақларда балаларга түләүсез туклану алу мөмкинлеге турында ата-аналарга (законлы вәкилләргә) мәгълүмат бирергә;

- бушлай кайнар аш белән тукланучы укучылар исемлекләрендәге үзгәрешләр турында мәгълүматны үз вакытында тапшырырга;

- тукланучылар санын төгәлләштерү өчен Учреждение укучыларын көн саен исәпкә алуны башкарырга;

- укучыларның туклануы буенча хисапны үз вакытында (1 числога кадәр ай саен) тапшырырга;

- стендта менюның булуын тикшерергә;

- эзерлэнгэн ризыкның менюга туры килүен тикшерергә;
- меню нормасының порция авырлыгын тикшерергә;
- сыйныф житәкчеләренең эшчәнлеген координацияләүгә һәм контрольдә тотарга;
- укучыларның туклануына акча исәпләү өчен укучыларның исемлекләрен бухгалтериягә тапшырырга;
- укучыларның ашханәгә фактик йөрешен исәпкә алуны, барлык укучыларны туклану белән тәмин итәргә, сыйныф буенча фактта алынган төшке ашларның күләмен исәпләү һәм түләү тәртибен контрольдә тотарга;
- туклану культурасын формалаштыруга буенча белем бирү учреждениесендә эшне координацияләүгә;
- мәктәп туклануының сыйфаты белән канәгать булу мониторингын тормышка ашырырга;
- туклануны оештыруны яхшырту буенча тәкъдимнәр кертүгә.

5.5. Белем бирү учреждениесенең сыйныф житәкчеләре түбәндәгеләргә җаваплы:

- ата-аналарга (законлы вәкилләргә) Учреждениядә туклануны оештыру турында мәгълүматны житкерергә;
- тукланырга теләүче балаларның ата-аналарынан (законлы вәкилләрдән) гаризалар җыярга һәм учреждение администрациясенә тапшырырга;
- 48 сәгать эчендә уку көненә туклану оештыру өчен мәктәп ашханәсенә санлы заявка бирергә;
- тәкъдим ителгән заявканы көн саен иртәнге 8 сәгать 30 минуттан да соңга калмыйча ачыкларга;
- укучыларның көндөзгә ашын исәпкә алуының көндәлек табелен һәм ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) туклануы өчен түләүне исәпкә алуны алып барырга;
- үз компетенцияләре өлешендә мәктәп туклануын оештыруны мониторинглауны гамәлгә ашырырга;
- укучыларның сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга, баланслы һәм рациональ туклануга ихтыяҗны формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар тәрбия эше планында каралган, даими рәвештә ата-аналар җыелышы барышында укучыларның яхшы сыйфатлы туклануын тәмин итү мәсьәләләре буенча фикер алышырга;
- учреждение житәкчесе һәм педагогик киңәшмә утырышларында, азык-төлекне яхшырту буенча тәкъдимнәр кертүгә.

5.6. Укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) түбәндәгеләргә җаваплы:

- ай саен, 10 саннан да соңга калмыйча, баланың ашаганы өчен үз вакытында түләргә;

- сыйныф житәкчесенә баланың авыруы турында яисә гомуми белем бирү учреждениесендә аның фактик яисә вакытлыча булмавы турында вакытында хәбәр итәргә, шулай ук медицина хезмәткәренә һәм сыйныф житәкчесенә баланың кайбер ризыкларга аллергия реакцияләре булуы турында кисәтергә;

- сәламәт яшәү рәвеше һәм дәрәс туклану күнекмәләрен тәрбияләү буенча үз балалары белән аңлату эшләре алып барырга;

- укучыларның туклануын оештыруны яхшырту буенча үз тәкъдимнәрен кертәргә;

- укучыларның туклануын оештыруга акча хисаплары, үрнәк һәм көндәлек меню белән танышырга.

5.7. Мәктәп ашханәсендә, күренә торган урында, бракераж (әзер ризыкны бәяләү- куелган таләпләргә җавап бирү дәрәжәсен тикшерү) комиссиясе, җәмәгать комиссиясе составы, меню, ашханә буенча сыйныфларның кизү тору графигы, ашханә буенча кизү тору вакыты, туклану культурасы буенча материаллар стенды, фикерләр һәм тәкъдимнәр китабы элөп куела.